

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΙΕΙΑΣ

Το παρόν φυλλάδιο είναι μία προσπάθεια της Διεύθυνσης Αλιευτικών Εφαρμογών & Ε.Α.Π της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας, προκειμένου να διευκολυνθούν οι Υπηρεσίες Αλιείας, οι Λιμενικές Αρχές και οι Ιχθυόσκαλες στο έργο τους.

Οι αλιείς, σύμφωνα με την Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία, αλλά και τις συστάσεις της ICCAT, οφείλουν να καταγράφουν τα αλιεύματα στο ημερολόγιο αλιείας και στη δήλωση εκφόρτωσης σε επίπεδο είδους. Προκύπτουν όμως ιδιαίτερες υποχρεώσεις για τα μεγάλα πελαγικά και ειδικότερα για τα τοννοειδή. Συνεπώς η σωστή αναγνώριση και η καταγραφή είναι απαραίτητες για την ορθή στατιστική καταχώριση αλλά και για να αποφεύγονται στη συνέχεια διευκρινιστικά ερωτήματα από τους αρμόδιους περιφερειακούς οργανισμούς (ICCAT κλπ) αναφορικά με τα είδη των αλιευμάτων και τις ποσότητες.

Η φιλοδοξία του παρόντος βοηθήματος είναι επομένως να συμβάλει στην αναγνώριση των τοννοειδών της Μεσογείου για τους πιο πάνω σκοπούς. Δεν πρέπει να εκληφθεί ως αυστηρός επιστημονικός οδηγός, αλλά προσφέρεται ως ένα χρήσιμο εργαλείο για ταχεία αναγνώριση.

Είναι πολύ σπάνιο να αλιευθεί άλλο είδος, εκτός από αυτά που αναφέρονται. Εάν τυχόν, αλιευθεί και στη συνέχεια αναγραφεί στο ημερολόγιο αλιείας δήλωση εκφόρτωσης κτλ. για άλλο είδος από αυτά που περιγράφονται, θα πρέπει να ειδοποιείται η Γενική Διεύθυνση Αλιείας (τηλ. 210-9287131, fax 210-9287130) και η αρμόδια Υπηρεσία Αλιείας που βρίσκεται εγγύτερα του σημείου εκφόρτωσης.

Τα κριτήρια αναγνώρισης που χρησιμοποιούνται είναι κυρίως το ολικό μήκος, το βάρος, το μέγεθος και η μορφολογία πτερυγίων, χρωματικά πρότυπα και η παρουσία ή απουσία σκούρων ζωνών σε καθορισμένες περιοχές.

Χρησιμοποιήθηκε ο σχετικός οδηγός του FAO
(www.fao.org/docrep/009/ac478e/ac478e00.htm)
και η ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Fishbase
(www.fishbase.org).

Σημείωση: Οι παρουσιαζόμενες εικόνες των ψαριών **δεν** είναι με την ίδια κλίμακα.

Αθήνα, Φεβρουάριος 2012

Τόνος ή Τόνος Ερυθρός

Thunnus thynnus

BFT

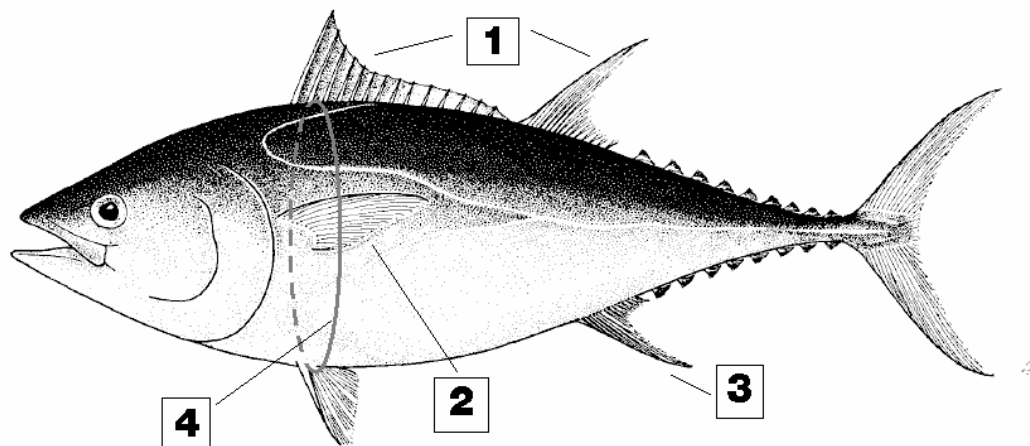
Βιομετρία

Είναι με διαφορά το πιο μεγάλο τοννοειδές της Μεσογείου, με τη μεγαλύτερη εμπορική αξία και τις περισσότερες υποχρεώσεις καταγραφής.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου ξεπερνά τα 50 κιλά με μήκος περίπου 150 εκατοστά.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Το πρώτο ραχιαίο έχει χρώμα κίτρινο – μπλε (ΠΡΟΣΟΧΗ δεν είναι κιτρινόπτερος, οι κιτρινόπτεροι δεν έχουν αλιευθεί στη Μεσόγειο έως σήμερα). Το δεύτερο ραχιαίο είναι μεγαλύτερο του πρώτου και έχει χρώμα κόκκινο – καφέ.
2. Τα θωρακικά πτερύγια είναι πολύ μικρά (μικρότερα από το μήκος της κεφαλής).
3. Το εδρικό πτερύγιο είναι επίσης κιτρινωπό αλλά στην άκρη του είναι μαύρο.
4. Η μέγιστη περιφέρεια του ψαριού βρίσκεται στην αρχή του πρώτου ραχιαίου.

Τόνος Μακρύπτερος

Thunnus alalunga

ALB

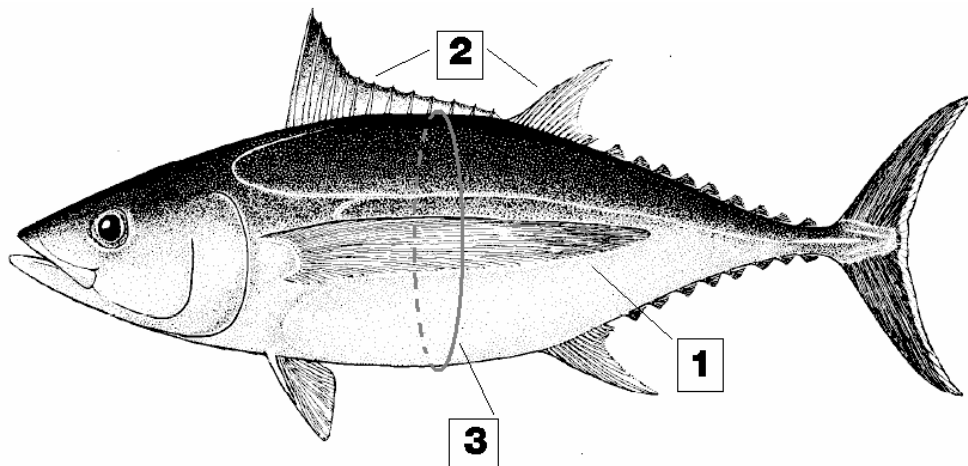
Βιομετρία

Το μεγαλύτερο βάρος που έχει καταγραφεί παγκοσμίως είναι 40 κιλά.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου είναι 100 εκ. με βάρος λιγότερο από 18 κιλά.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Τα θωρακικά πτερύγια είναι εξαιρετικά μεγάλα.
2. Η απόσταση μεταξύ των δύο ραχιαίων είναι ελάχιστη, ενώ το δεύτερο ραχιαίο είναι σαφώς κοντότερο του πρώτου.
3. Η μέγιστη περιφέρεια του ψαριού βρίσκεται στο μέσον του σώματος.

Καρβούνι

Euthynnus alletteratus

LTA

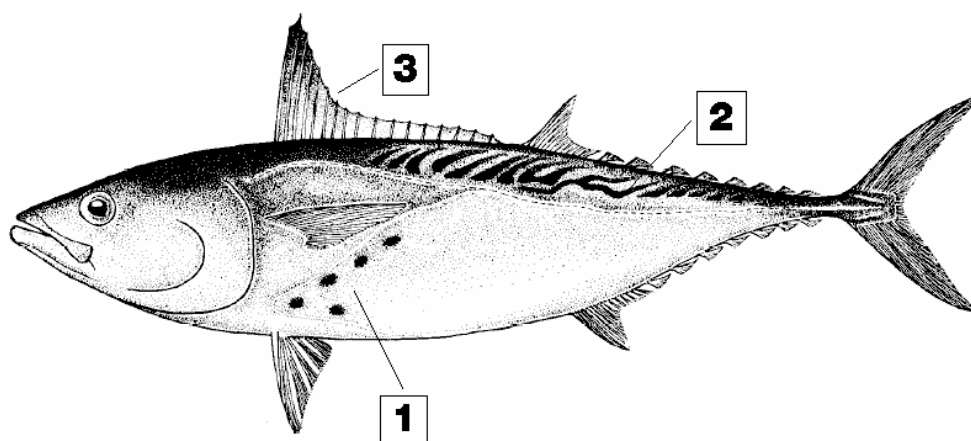
Βιομετρία

Ένα τοννοειδές που δεν ξεπερνά τα 100 εκατοστά μήκους με μέγιστο δημοσιευμένο βάρος τα 12 κιλά.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου είναι 80 εκ.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Υπάρχουν τρεις με επτά βούλες (συνήθως 4-5) που μοιάζουν με αποτυπώματα, ανάμεσα στο θωρακικό και στο κοιλιακό πτερύγιο.
2. Έντονη ζώνη με σημάδια (σκούρες – ανοικτές περιοχές) σε μία καλά ορισμένη ζώνη που ξεκινά από το μέσο του πρώτου ραχιαίου έως το ουραίο πτερύγιο, πάντα πάνω από την πλευρική γραμμή.
3. Το πρώτο ραχιαίο πτερύγιο είναι έντονα κοίλο, μιας και οι πρώτες ακτίνες είναι πολύ μεγαλύτερες από τις επόμενες.

Παλαμιδα	BON
<i>Sarda sarda</i>	

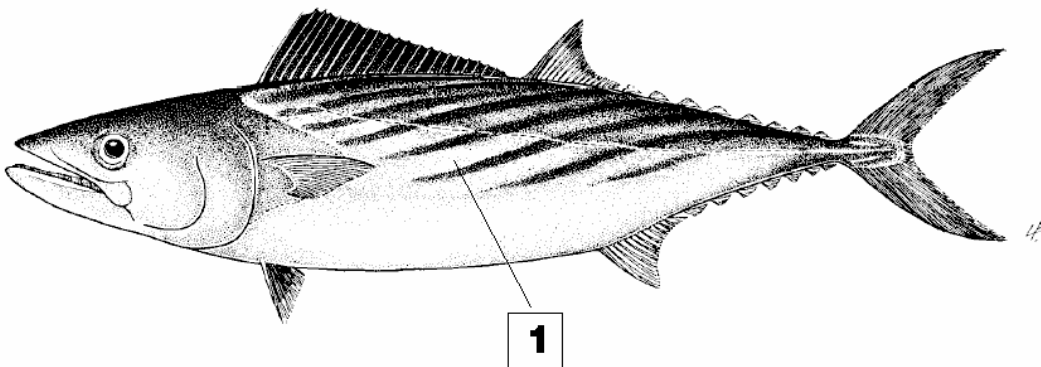
Βιομετρία

Το πιο γνωστό ψάρι της ομάδας, με μέγιστο μήκος περίπου 90 εκατοστά και μέγιστο δημοσιευμένο βάρος 11 κιλά.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου είναι 50 εκ.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Το κύριο χαρακτηριστικό είναι η παρουσία 7 και πλέον (συνήθως 9 – 12) σκούρων ζωνών στη ραχιαία περιοχή του ψαριού.

Ορκύνι (Ορκυνοπαλαμίδα)	ΒΟΡ
<i>Orcynopsis unicolor</i>	

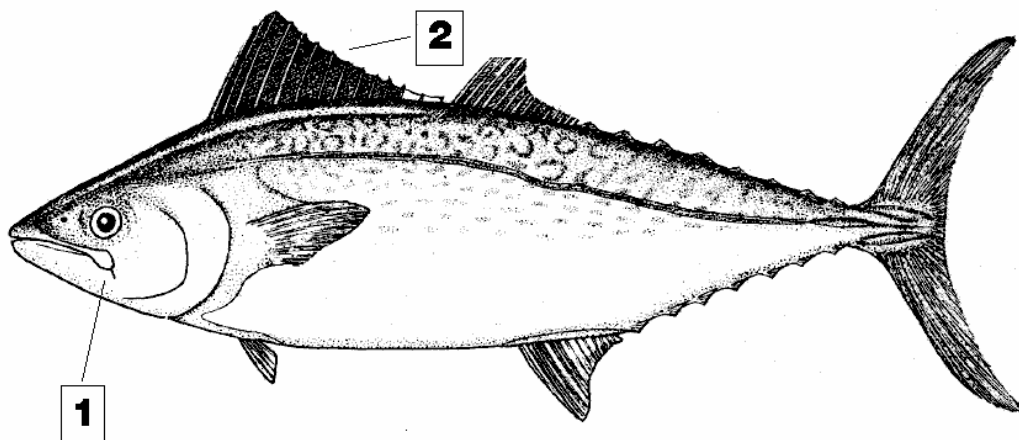
Βιομετρία

Σχετικά μεγάλο τοννοειδές, με μέγιστο μήκος 130 εκατοστά και μέγιστο δημοσιευμένο βάρος 13,1 κιλά.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου είναι 90 εκ. με βάρος 4,5 κιλά.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Το πάνω χείλος φτάνει στο ύψος του ματιού.
2. Το πρώτο ραχιαίο πτερύγιο είναι κατά τα $\frac{3}{4}$ μαύρο.

Ακανθορίκι

WAH

Acanthocybium solandri

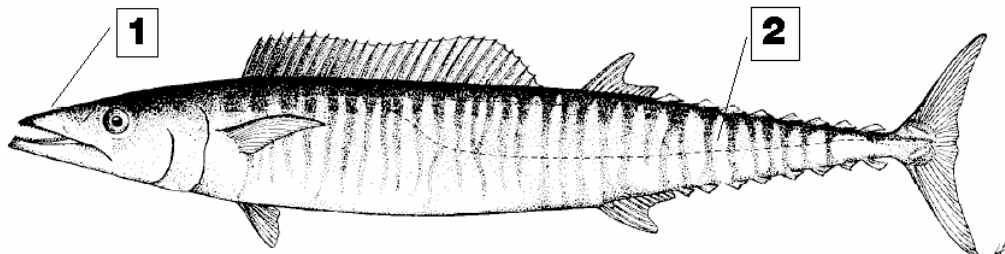
Βιομετρία

Είναι μεγάλο τοννοειδές, με μέγιστο μήκος 250 εκατοστά και μέγιστο δημοσιευμένο βάρος 83 κιλά.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου είναι 170 εκ.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι το μεγάλο ρύγχος (το μήκος του περίπου ίσο με το υπόλοιπο κεφάλι).
2. Πάνω από 20 (συνήθως 24 – 30) ορατές κάθετες ζώνες χρώματος μπλε (μετά τη θανάτωση χρωματίζονται γκριζες) που ξεκινούν από τη ράχη και εκτείνονται και κάτω από την πλευρική γραμμή.

Κοπάνια	FRZ
<i>Auxis rochei</i> , <i>Auxis thazard</i>	

Δεν είναι ξεκάθαρο εάν είναι ένα είδος με παγκόσμια εξάπλωση και διαφορετικές εμφανίσεις ή δύο ξεχωριστά είδη. Για τις ανάγκες καταγραφής στο ημερολόγιο κλπ, θα αντιμετωπιστούν ενοποιημένα (*Auxis sp* = *Auxis rochei* + *Auxis thazard* : FRZ).

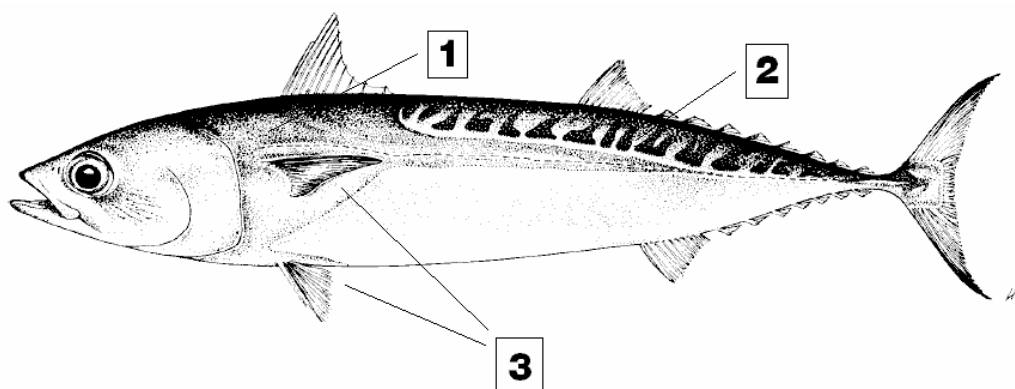
Βιομετρία

Είναι οι μικρότεροι εκπρόσωποι των τοννοειδών, με μέγιστο δημοσιευμένο βάρος τα 1,7 κιλά και μέγιστο μήκος τα 50 εκ.

Το σύνηθες μέγεθος αναπτυγμένου ατόμου είναι 40 εκ.

Κριτήρια αναγνώρισης

1. Η ράχη είναι μπλε και όσο προχωράει στο κεφάλι γίνεται μωβ και μαύρη.
2. Περισσότερες από 15 πλάγιες σκούρες ζώνες, πάνω από την πλευρική γραμμή.
3. Μωβ θωρακικό και κοιλιακό πτερύγιο.

* * * * *